

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği bakanı Murat KURUM tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 23.06.2025

Yılmaz HUN

Iğdır Milletvekili

Son dönemde Orta Doğu'da tansiyonu tırmandıran gelişmeler, özellikle İsrail ile İran arasında yaşanan çatışmalar, sadece bölge ülkelerini değil, Türkiye'yi de doğrudan ilgilendirmektedir. İsrail'in İran'daki nükleer tesislere yönelik saldırıları dünya kamuoyunda büyük bir endişe yaratırken, bölgeye komşu olan Türkiye'nin sınır güvenliği, halk sağlığı ve çevre güvenliği açısından da ciddi tehditler gündeme getirmektedir.

Ayrıca, Iğdır ilimizin hemen yanı başında, Ermenistan'ın Metsamor kasabasında bulunan ve teknolojik ömrünü çoktan tamamlamış olan Metsamor Nükleer Santrali, ciddi bir çevresel ve insani risk oluşturmaktadır. Sismik açıdan son derece aktif bir bölgede yer alan bu santral, olası bir saldırı, sızıntı ya da kaza durumunda Iğdır başta olmak üzere Türkiye'nin doğu illerini doğrudan etkileme potansiyeline sahiptir.

Iğdır halkı, yıllardır Metsamor tehdidi ile yaşamakta; şimdi ise bu tehdidin büyüyen bir savaş riskiyle birleşmesi ciddi bir endişe kaynağıdır. Bu durum, yalnızca çevresel değil, aynı zamanda halk sağlığı, tarımsal üretim, içme suyu kaynakları ve göç hareketleri gibi çok boyutlu sonuçlar doğurabilecek bir kriz potansiyeli taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınız, Metsamor Nükleer Santrali'nin olası bir sızıntı, kaza ya da savaş kaynaklı saldırı durumunda Iğdır ili başta olmak üzere etkilenecek bölgeler için bir acil durum eylem planı hazırlamış mıdır?
2. Iğdır ilinde nükleer sızıntı riskine karşı özel olarak kurulmuş bir erken uyarı sistemi, radyasyon ölçüm ağı ya da benzeri teknik altyapı mevcut mudur?

3. Olası bir nükleer sızıntı durumunda Iğdır halkına uygulanacak tahliye, koruma, sağlık müdahalesi gibi adımları içeren bir kriz yönetim senaryosu bulunmakta mıdır?
4. Iğdırda yaşayan halklar için olası herhangi bir durumda insanların korunabileceği güvenli bir sığınak var mıdır? Varsa bu sığınak kaç kişi alabilecek kapasitede yapılmıştır?
5. Metsamor Nükleer Santrali'ne yönelik uluslararası denetimlerin yeterliliği konusunda Bakanlığınızın herhangi bir diplomatik girişimi veya teknik raporu mevcut mudur?
6. Iğdır ve çevresinde nükleer kaza veya sızıntı durumunda kullanılmak üzere yeterli miktarda iyot tabletleri, radyasyon koruyucu ekipman ve müdahale araçları depolanmış mıdır?
7. Iğdır halkının nükleer tehditler konusunda bilinçlendirilmesi adına son beş yılda yapılan tatbikatlar, bilgilendirme kampanyaları ya da eğitim programları nelerdir?
8. Iğdır ilinde yerel yönetimlerle birlikte çalışılarak oluşturulmuş bir nükleer risk eylem komisyonu veya benzeri bir koordinasyon yapısı bulunmakta mıdır?